

PREVERI SVOJE ZNANJE - NIT

(Zrak, voda, gorenje)

- ♣ Zemljo obdaja plast zraka, ki jo imenujemo **ozračje (atmosfera)**. Zrak je zmes **plinov**. V njem je največ **dušika**, približno 21 % je **kisika**, le malo pa je **drugih plinov**.
- ♣ Življenje živim bitjem na Zemlji omogoča plin **kisik**.
- ♣ Zračni tlak merimo z **barometrom**, izražamo pa v **milibarjih**. Če zračni tlak pada, se vreme navadno **slabša**, kadar pa zračni tlak raste, se vreme **izboljšuje**.
- ♣ Kaj je veter? **Veter je gibanje zraka. Zrak se premika zaradi razlike v zračnih pritiskih.**
- ♣ Imenuj tri naprave, ki jih poganja moč vetra. **Vetrna elektrarna, mlin na veter, jadrnica, vetrnica, klopotec ...**
- ♣ Kaj misliš, da lahko prenaša veter? Ustrezno označi (×, o...)

suho listje	×	kamenje	
oblake	×	papirnatega zmaja	×
vodne kapljice	×	regratovo seme	×
mamine pozdrave		sončne žarke	

- ♣ Človek, ki napoveduje vreme, je **vremenoslovec (meteorolog)**.
- ♣ V ogrevani sobi zrak **kroži**. Ogreti zrak nad pečjo ali radiatorjem se **dviga**, pod stropom se zrak **ohlaja** in se spušča ob stenah k **tlom**.
- ♣ S čim vse onesnažujemo zrak? **S prometom, industrijo (termoelektrarne ...), kurilne naprave, kmetijstvo (živinoreja), izbruhi vulkanov, požari ...**

10. Opiši burjo. **Burja je močan, hladen, sunkovit veter.**

Glej SDZ str.59 spodaj.

11. Zakaj voda vedno teče navzdol? Zaradi višinske razlike

Za potiskanje vode v višja nadstropja potrebujemo črpalke.

12. Dopolni manjkajoča mesta v preglednici.

TOPILO	TOPLJENEC	RAZTOPINA
voda	sol	slana voda
voda	sladkor	sladka voda

13. Opiši vezno posodo.

Če povežeš 2 posodi (plastenki) s cevko, nastane vezna posoda. Gladina vode v obeh posodah je vedno enaka (na isti višini). Glej SDZ str.87.

14. Kaj prenaša voda? Ogroža živa bitja v in ob vodi, trga rečne bregove, ceste, dviga skale in kamenje, odnaša rodovitno prst ...

15. Gorljive snovi imenujemo tudi goriva. Le-ta delimo na trdnine (les ...), kapljevine (nafta, petrolej ...) in pline (zemeljski plin).

16. Kaj vse je potrebno, da ogenj zagori? Kisik iz zraka, gorljiva snov in dovolj visoka temperatura (toplota).

17. Pri gorenju se sproščata toplota in svetloba, nastajata pa ogljikov dioksid in voda. Kadar snovi v gorivu ne zgorijo povsem, nastane pepel.

18. Oglej si slike. Na črto napiši ime naprave in njeno uporabnost.

vetrna vreča (vetrokaz)

Kaže smer vetra,
z njo ocenimo hitrost vetra.

vetromer

Meri hitrost vetra.

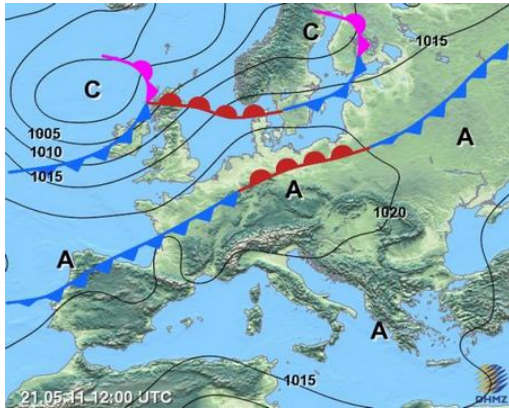

barometer

Meri zračni pritisk.

19. Kako bi prijatelju dokazal, da je voda topilo? **V kozarec bi nalil vodo. Vanjo bi dal žličko sladkorja in mešal tako dolgo, da bi se sladkor raztopil.**

20. Oglej si sliki in ustrezno obkroži.

- ♣ Nad osrednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska. **DA NE**
- ♣ Nad severno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. **DA NE**
- ♣ Nad Ljubljano bo močno deževalo. **DA NE**
- ♣ Na Primorskem bo pihala burja. **DA NE**
- ♣ V Prekmurju bo pihal južni veter. **DA NE**
- ♣ Na Primorskem bo najtopleje v Sloveniji. **DA NE**
- ♣ Sliki prikazujeta vreme na isti dan. **DA NE**

21. Obkroži DA, če trditev velja. Če trditev ne velja, obkroži NE.

- ♣ Aceton je topljenec. **DA NE**
- ♣ Snovi se v vodi različno topijo. **DA NE**
- ♣ Če vodi dodamo zrnca cedevite, se teža raztopine ne spremeni. **DA NE**
- ♣ Voda izhlapeva samo podnevi. **DA NE**
- ♣ Zrak lahko stiskamo. **DA NE**
- ♣ Zračni tlak se z nadmorsko višino povečuje. **DA NE**
- ♣ Različna olja in vnetljive pline gasimo z vodo. **DA NE**
- ♣ Če svečo prekrijemo s kozarcem, bo ugasnila, ker ji zmanjka **kisika**.
DA NE
- ♣ Podtalnica je za nas najpomembnejša slana voda. **DA NE**
- ♣ Voda **začne** izhlapevati, ko jo segrejemo na 100 °C. **DA NE**